Besluit van de Vlaamse Regering over de toekenning van financiële noodhulp aan landbouwers naar aanleiding van de Midden-Oostencrisis

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:
- het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid, artikel 4, 1°, vervangen bij het decreet van 26 april 2019 en gewijzigd bij het decreet van 29 maart 2024, en artikel 9, eerste lid, 5°, en tweede lid.

Vormvereisten

De volgende vormvereisten zijn vervuld:
- De Inspectie van Financiën heeft advies verleend op 16 september 2026;
- De Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens heeft advies nr. 2026/085 gegeven op 7 oktober 2026;
- Er is geen advies gevraagd aan de Raad van State, met toepassing van artikel 3, §1, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973. Er is een dringende noodzakelijkheid omdat de crisis in het Midden-Oosten sinds 28 februari 2026 en de verstoringen van de handelsstromen als gevolg van de sluiting van de Straat van Hormuz hebben geleid tot een stijging van de interne prijzen van meststoffen in de Europese Unie. De plotse prijsstijging heeft gevolgen voor de betaalbaarheid en beschikbaarheid van de meststoffen die nodig zijn voor de productiecycli van gewassen in de productiejaren 2026 en 2027.
Hogere kosten voor meststoffen hebben gevolgen voor het inkomen en de economische levensvatbaarheid van landbouwers en dreigen gevolgen te hebben voor het gebruik van meststoffen en voor de plantaardige productie in termen van kwantiteit en kwaliteit. Dit kan ook negatieve gevolgen hebben voor de beschikbaarheid van voedsel in de Europese Unie in 2027. Daarom stelt de Europese Unie bij uitvoeringsverordening (EU) 2026/1894 van de Commissie van 27 juli 2026 tot verlening van financiële noodhulp aan landbouwers die als gevolg van de Midden-Oostencrisis specifieke problemen ondervinden die een impact op hun economische levensvatbaarheid hebben, een noodmaatregel vast om de hogere inputkosten te helpen aanpakken en te voorkomen dat de economische situatie van de landbouwers die door de crisis in het Midden-Oosten zijn getroffen, verder verslechtert. Om de doeltreffendheid van deze noodmaatregel te waarborgen, moeten de begunstigden snel financiële noodhulp krijgen. De lidstaten kunnen de uitgaven in het kader van deze noodmaatregel alleen binnen een bepaalde subsidiabiliteitstermijn verrichten. De steun voor deze noodmaatregel moet daarom uiterlijk op 28 februari 2027 betaald zijn. Na 28

februari 2027 verrichte betalingen kunnen niet als subsidiabel worden beschouwd.
De stijging van de inputkosten voor landbouwers heeft zich al voorgedaan en vereist onmiddellijke actie om de situatie efficiënt en doeltreffend aan te pakken. Om ervoor te zorgen dat landbouwers de steun zo snel mogelijk ontvangen, moet het Vlaamse Gewest de uitvoeringverordening, die in werking is getreden op 29 juli 2026, onmiddellijk kunnen uitvoeren.

Initiatiefnemer

Dit besluit wordt voorgesteld door de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw.

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit besluit voorziet in de uitvoering van uitvoeringsverordening (EU) 2026/1894 van de Commissie van 27 juli 2026 tot verlening van financiële noodhulp aan landbouwers die als gevolg van de Midden-Oostencrisis specifieke problemen ondervinden die een impact op hun economische levensvatbaarheid hebben.

Art. 2. In dit besluit wordt verstaan onder:
1° bevoegde entiteit: het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, vermeld in artikel 29/1, eerste lid, 2°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie;
2° verhandelingsregister: het onderdeel van het kunstmestregister voor landbouwers, vermeld in artikel 2.2.4.1 van de VLAREME van 28 oktober 2016.

Art. 3. Binnen de grenzen van de daarvoor bestemde begrotingskredieten wordt financiële noodhulp toegekend aan landbouwers die het hardst zijn getroffen door marktverstoring door de crisis in het Midden-Oosten sinds 28 februari 2026 en de verstoringen van de handelsstromen als gevolg van de sluiting van de Straat van Hormuz die leidden tot de stijging van de meststofprijzen.

Het budget voor de financiële noodhulp, vermeld in het eerste lid, wordt vastgelegd op 4.133.821,06 euro (vier miljoen honderddrieëndertigduizend achthonderdeenentwintig euro en zes cent).

Hoofdstuk 2. Toekenningsvoorwaarden en berekening van de noodhulp

Art. 4. Alleen landbouwers die in de periode van 1 maart 2026 tot 31 augustus 2026 stikstofhoudende kunstmeststoffen ontvangen volgens het

verhandelingsregister van het eigen bedrijf komen in aanmerking voor de financiële noodhulp vermeld in artikel 3.

Art. 5. De financiële noodhulp, vermeld in artikel 3, eerste lid, kan uitsluitend toegekend worden aan landbouwers die op de datum waarop de financiële noodhulp wordt toegekend aan al de volgende voorwaarden voldoen:

1° ze zijn met hun identificatiegegevens gekend bij de bevoegde entiteit;

2° voor het campagnejaar 2026 voldoen ze aan de voorwaarden om als actieve landbouwer te worden beschouwd, vermeld in artikel 4, §2, van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2023 tot vaststelling van de voorschriften voor de rechtstreekse betalingen aan landbouwers in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid;

3° ze hebben voor het campagnejaar 2026 de verzamelaanvraag, vermeld in artikel 1, 9° van het ministerieel besluit van 11 mei 2023 tot vaststelling van de verzamelaanvraag en de nadere regels voor de gemeenschappelijke identificatie van percelen, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid, ingediend.

Art. 6. De financiële noodhulp, vermeld in artikel 3, eerste lid, kan uitsluitend toegekend worden aan landbouwers die in de periode, vermeld in artikel 4, minstens een hoeveelheid van 0,25 ton stikstof afkomstig uit stikstofhoudende kunstmeststoffen hebben genoteerd in het verhandelingsregister van het eigen bedrijf. Alleen de hoeveelheid stikstof uit stikstofhoudende kunstmeststoffen die wordt gebruikt op percelen die gelegen zijn in het Vlaamse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest wordt daarbij meegerekend en de hoeveelheid stikstof uit stikstofhoudende kunstmeststoffen wordt verminderd met de hoeveelheid stikstof uit stikstofhoudende kunstmeststoffen die is overgedragen aan derden.

Art. 7. De bevoegde entiteit onderzoekt welke begunstigden voldoen aan al de voorwaarden, vermeld in dit hoofdstuk, en beslist of er aan hen financiële noodhulp als vermeld in artikel 3, eerste lid, toegekend wordt.

De bevoegde entiteit bepaalt voor elke begunstigde het bedrag van de financiële noodhulp, vermeld in artikel 3, eerste lid. Het budget van de financiële noodhulp , vermeld in artikel 3, tweede lid, wordt pro rata verdeeld over de begunstigden, vermeld in het eerste lid, in functie van het beschikbare budget en de hoeveelheid stikstof afkomstig uit stikstofhoudende kunstmeststoffen per landbouwer genoteerd in het verhandelingsregister. Het eenheidsbedrag bedraagt maximum 180 euro per ton stikstof afkomstig uit stikstofhoudende kunstmeststoffen.

Voor de hoeveelheid stikstof uit stikstofhoudende kunstmeststoffen dat de grens van 30 ton overschrijdt, wordt geen financiële noodhulp als vermeld in artikel 3, eerste lid, toegekend.

Om de grens, vermeld in het derde lid, na te gaan en om het bedrag van de financiële noodhulp, vermeld in artikel 3, eerste lid, te bepalen, tellen alleen de hoeveelheid stikstof uit stikstofhoudende kunstmeststoffen die wordt gebruikt op percelen die gelegen zijn in het Vlaamse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en wordt de hoeveelheid stikstof uit stikstofhoudende kunstmeststoffen

verminderd met de hoeveelheid stikstof uit stikstofhoudende kunstmeststoffen die is overgedragen aan derden.

Hoofdstuk 3. Uitbetaling en terugvordering van financiële noodhulp

Art. 8. De financiële noodhulp, vermeld in artikel 3, eerste lid, wordt uiterlijk uitbetaald op 28 februari 2027.

Art. 9. De bevoegde entiteit vordert de financiële noodhulp, vermeld in 3, eerste lid, terug, als blijkt dat de begunstigde niet voldoet aan alle voorwaarden, vermeld in dit besluit.

Hoofdstuk 4. Verwerking van persoonsgegevens

Art. 10. De bevoegde entiteit is de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), voor alle verwerkingen van persoonsgegevens, vermeld in dit besluit en de uitvoeringsbesluiten ervan.

Van de volgende categorieën betrokkenen kunnen persoonsgegevens worden verwerkt:

1° de begunstigden van de financiële noodhulp die wordt toegekend op basis van dit besluit;

2° de personen die de begunstigden, vermeld in punt 1°, kunnen vertegenwoordigen bij de bevoegde entiteit.

De volgende gegevens die direct of indirect gekoppeld zijn aan persoonsgegevens van de categorieën betrokkenen, vermeld in het tweede lid, kunnen voor de uitvoering van dit besluit en de uitvoeringsbesluiten ervan worden verwerkt:

1° identificatiegegevens;

2° contactgegevens;

3° financiële gegevens;

4° btw-gegevens;

5° perceelsgegevens.

De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in het derde lid, is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen, vermeld in artikel 6, lid 1, e), van de voormelde verordening.

De persoonsgegevens, vermeld in het derde lid, worden verwerkt voor de volgende doelstellingen:

1° het gemeenschappelijk landbouwbeleid uitvoeren;

2° financiële noodhulp als vermeld in artikel 3, eerste lid, verlenen aan landbouwers.

Hoofdstuk 5. Slotbepalingen

Art. 11. Dit besluit heeft uitwerking met ingang van 1 maart 2026.

Art. 12. De Vlaamse minister, bevoegd voor de landbouw, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 23 oktober 2026.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS